DE FUNICULI UMBILICALIS DELIGATIONE NON NEGLIGENDA.

DISSERTATIO
INAUGURALIS MEDICA
QUAM
CONSENSU ET AUCTORITATE
GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS
IN
UNIVERSITATE LITTERARIA BEROLINENSI
UT SUMMI
IN
MEDICINA ET CHIRURGIA HONORES
RITE SIBI CONCEDANTUR
DIE XVI DECEMB. A. MDCCCXX
H. L. Q. S.
PUBLICE DEFENDET

AUCTOR
FRANCISCUS KAAS.
SILESIUS.

OPPONENTIBUS.
CAR. NAGEL, Dr. Med.
TRAUG. JACKISCH, Dr. Med.
CAR. KELSCH, Cand. Med.

BEROLINI
TYPIS FEISTERII.

VIRO

DOCTISSIMO EXPERIENTISSIMO

STANISLAO KAAS

PHARMACOPOLAE KALICIENSI, ASSESSORI COLLEGII MEDICI ET A CONSILIIS PALATINATUS KALICIENSIS.

CONSANGUINEO DILECTISSIMO

HASCE

STUDIORUM SUORUM

PRIMITIAS

D. D. D.

AUCTOR

Quaestio de haud negligenda, vel sine damno omittenda funiculi umbilicalis in neonatis hominibus deligatione ab antiquissimis temporibus saepenumero longis disputationibus ansam exhibuit*). Quare vanum, absonumque haberi posset, me iterum hanc rem adeo pertractatam denuo aggredi. Quum vero nupero tempore ex Mesmeri **) proposito multi deligationem funiculi umbilicalis non necessariam putaverint, quamvis iis et nuperior apud nos experientia contradixerit operae pretium esse, credidi, in hanc rem accuratius inquirere.

Olim equidem in hanc vulgata fides stetit, omnem recens natum sanguinis fluxu perimi nisi

---

*) Friedr. Daniel. Comm. de infant. nup. nat. umbilico et pulmonibus. Halae 1780.

Augustins Archiv der Staatsarzneikunde Bd. 2. St. 2. No. 1.

**) Mesmerismus von Dr Fr. A. Mesmer. Herausgegeben von Wolfart. Berlin 1814. S. 342. sq.

accisa, et substricta chorda umbilici praepediretur haemorrhagia. Cujus rei multa exempla in collectionibus casuum medico-forensium relata sunt; unde patet, medicos publicos tum temporis in eruenda neonati infantis mortis causa minime haesitasse, amissam funiculi deligationem talem proponere. Millenae inde naturales matres infenso judicio cecidere victimae, ac quamquam vix esse e re videatur, crudelitates illas rimari, nec tamen excordes sumus, ut tot miserarum violenta funera quo tardius, eo profundius, lugeamus*).

Si quidem vero neglectus funis olim extra justum, omnique sine clementia in culpa mortis ponebatur, nostris contra temporibus procuratio illius praeter aequum spernitur, quum absque discordia ligaturam extra metum imo omitti sine quopiam periculo asserant. Prior opinio imputationis, altera infelicitatis ex proviso obiter funesti creberrima causa fuit. Et praecipue ii, qui nunc temporis Mesmerianam, vel, ut dicunt, naturae adaptatam partus rationem profitentur, in hujus vitii discrimine versantur. Quam rem, ut accuratius dilucidemus, ita pertractandam esse, existimamus, ut rationes, quae pro et contra ab utraque parte allatae fuerint, accuratius perpendamus.

---

*) J. L. Boerii naturalis medicinae obstetriciae libri septem. Viennae 1812. p. 342

§. 2.

Primo hunc partus modum, omissa funiculi umbilicalis deligatione, naturae adaptatum esse contendunt, quod animalia, nulla arte corrupta, et solis naturae legibus obtemperantes, utique chordam umbilicalem non stringunt, pullis nihilosecius perstantibus. Unde quidem pateret, si homines ad instar animalium in partu constituti essent, hominum quoque in natis deligare chordam non omnino esse necessarium opus. Quantum vero parturientes humanae matres ab animalibus differunt *)? Et praecipue ipsius funiculi umbilicalis in animalibus multo brevioris, et crassioris constitutione differunt, qua fit, ut nata proles per eundem sub ipsa generatione disruptum nullo modo cum matre cohaereat. Qui vero funiculum umbilicalem ex hominibus neonatis deligatione non egere contenderunt, bruta plerumque hac in re cum homine comparârunt et quia illa — sic concluserunt — funiculum umbilicalem non deligant, ergo in homine etiam deligatio non necessaria est. Bruta autem funiculum dentibus dissecare asseruerunt, cui tamen assertioni experientia quotidiana, cel. Joergio **) duce contradicit. Qui quidem

*) G. W. Stein. Der Unterschied zwischen Mensch und Thier im Gebären. Bonn 1820.

**) Joerg de funiculi umbilicalis deligatione haud negligenda. Lipsiae 1810 4. pag. 18.

auotor edocet, brutorum funiculum umbilicalem omnium ob brevitatem suam sponte jam disrumpi, aut quando foetus secundis vero utero adhuc inhaerentibus, vaginam egreditur, aut quando mater capite versus pullum eo consilio se vertit, ut illi lambendo primum officium tribuat maternum. Omnium, uti accuratissima a celeberrimis viris instituta perscrutatione anatomica comprobatum est, brutorum funiculus umbilicalis non solum tempore partus legitimo marcore, atque putredine magis corruptus, sed etiam multo minor est, quam ille hominum neonatorum. Qua propter et facilius, atque sine nisu in brutis neonatis divellitur, et quamdiu secundae in utero restant, manducando disrumpi non potest, quia mater eum hoc in statu dentibus attingere nequit. Secundas vero in brutis serius post foetum nasci, quam in hominibus, nisi manu extrahuntur, rerum oeconomicarum peritos haud fugit. Quia autem omnia fere bruta neonata sua statim post ejectionem, et plerumque antequam placenta emissa est, lambunt, funiculum umbilicalem a parente manducando, dissecari non posse, etiam, atque etiam apparet. Mirandum itaque est, opinionem istam fabulosam tam diu fidem sibi conservasse. Qua

Joergs Anleitung zu einer rationellen Geburtshülfe der landwirthschaftlichen Thiere.

quidem, ut cel. Joergio *) videtur promota, atque ad nostra usque tempora translata est, quod per multa secundas devorent bruta. Quod quidem sine omni jure veritatisque specie factum est, nam devorant non modo secundas sed etiam funiculum umbilicalem ipsum quoad cum placenta adhuc conjunctus est. Unde etiam patet, quam vano argumento tota Mesmeriana funiculum umbilicalem tractandi ratio superstructa sit. Mesmer**) enim, ejusque aemuli ***) contendunt naturam jam animalibus instinctum istum, a placenta funiculum demordendi imbuisse, quam rationem ab illis nobis suppeditatam in partu humani foetus; quoad fieri possit, imitari debemus. Funiculus umbilicalis igitur, secundis propria sponte egressis, pulsationeque vasorum umbilicalium plane cessata, tres digitos transversos ab umbilico, ope forficis obtusae obscindatur, vel vi forcipis comprimatur, deinde per dies frustulum exiguum resecetur, ne prius arteriarum ostia externa coalescant, quam interna; quodsi factum est, tamen ex-

---

*) l. c. pag. 14.

**) l. c. pag. 345.

***) Dr. I. C. Ziermann. Die naturgemäfse Geburt des Menschen. Nebst einer Vorrede des Herrn Prof. Wolfart. Berlin 1819. S. 16.

Wolfarts Erläuterungen zum Mesmerismus. Berlin 1815. S. 296.

Asklepiaion. Jahrgang II. Septemb. 1812. S. 97.

timescendum, ne humores in iis stagnantes, corruptionem cum reliquo corpore communicent; unde et in posterum detrimentum id capturum est*).

§. 3.

Non negandum quidem est, funiculi umbilicalis deligationem interdum sine vitae discrimine omitti posse. Perfecto enim partu sanguinis circulus ita dirigitur, ut nullus porro umbilicalia vasa appetat, eo majori vero stimulo ad pulmones respiratione expansos affluat, Multifaria etiam experienria constat, neonatos ob arterias umbilicales haud deligitas e sanguinis profusione vitam non amisisse. Ita cel. Schmidt **) refert matres nullius ope suffultas peperisse, neonati chordam neque deligasse et post horas, auxilium implorasse quin ita neglecto infanti aliquid mali inde enatum sit. Neminem fugiet, sanguinem ob circulum ejusdem ad pulmones perfectum vasa umbilicalia tum non appetere, ast si quo impedimento circulus minor tardatur, sanguis rursum iter prius consuetum init, et per funiculum umbilicalem perrumpere potest. Quare Metzger se innumer. neonatorum sanguinis profusione e non ligat

*) C. Th. Friedrich Diss. An. ratio. mesmeriana funiculum umbilicalem tractandi salubris sit habenda? Berol. 1819. pag. 14.

**) W. Jos. Schmidt. obstetricische Schriften. Wien 1820. S. 578,

chorda umbilicali emortuorum exempla, in Zittmanni, Alberti, Hasenesti, Danieli, Buèttneri, Pylii aliorumque scriptis enarrata iis objicere posse; qui deligationem funiculi operationem plane non necessariam, imo nocivam profitentur, distinguendum igitur esse inter axiomata: deligatio non semper est necessaria et ea nunquam est necessaria *). Quis prudens igitur contenderet e non ligato funiculo nunquam aliquam haemorrhagiam prorumpere posse? Idque praecipue accidere solet, si impedimenta mechanica ut colluvies mucosa in Choanis, vel epiglottide accumulata aëri puro meatum claudunt. Quum etiam fascia umbilicali atque omni foetus vestitu, telis praesertim ad thoracem, ventrem artusque constrictis novus circulus vehementer impeditur, sanguis in vasa umbilici recidit atque ex iisdem profluit, nisi accuratius compressa fuerint. Neque rara etiam sunt exempla prolem vix exclusam linteisque elegantissime exceptam e ligato fune exstinctam haemorrhagia esse: filo scilicet primum negligenter acto, seu funis liquore, largiori copia praesenti, subtus exstillato, vasisque haud longius affatim compressis **). Item Schmidt semet ipsum bis in neonatis crassiori et liquore molliori umbilicali fu-

*) System der gerichtlichen Arzneiwissenschaft §. 365. S. 373 3te Ausgabe. Königsb. 1820

**) Boer. l. c. pag. 347.

niculo instructis aliquot post partum horis adeo largam per minus accurate ligatum funem sanguinis haemorrhagiam observasse, refert, ut exsangues, cadaverique fere similes proprio sanguine natarent. Eidem auctori similem casum obstetrix quaedam enarravit, quum eandem ob immodicam funiculi umbilicalis constrictionem aliquando reprobaret *).

§. 4.

Quod quidem sanguinis profluvium ex hiantibus vasis umbilicalibus maximum argumentum est, quod eorundem omissae deligationi opponendum habemus. Idque vero, quum et ligato sed minus accurate constricto, liquoreque propullulato relaxato funiculo contingere potest eo magis extimescendum est, si is plane non constringitur. Baudeloquius, quem vulgo inter eos referunt, qui funis umbilicalis deligationem non necessariam profitentur, quum tamen nimis praecocem solummodo nocivam declaret, clare edixit: chordam umbilici summa cautela deligandum esse, ne proles secundo vel tertio post partum die periculosam vel etiam lethalem haemorrhagiam e male constricto fune perpetiantur **). Quam etiam contingere posse,

---

*). l. c. S. 383.

**) Baudeloque's Anleitung zur Entbindungskunde übersetzt von Ph. Fr. Meckel. 2te Ausg. Leipz. 1791. I. S. 437.

cel Joergius existimat, quin neonati thorax vestimentis vel fasciis comprimatur, atque id praecipue e crassiori, obeso et minus in putredinem procivi fune. Quare etiam ill de Siebold, summus artis obstetriciae praeceptor et arte et experientia insignis, deligationem funiculi umbilicalis nunquam negligendam profitetur, quae si etiam non in omni casu absolute necessaria neonatos tamen ab haemorrhagia ex immutato forte ob aliquod impedimentum sanguinis circulo imminente tutos reddit *). Ita et casus prostant infantum ad mesmerianam methodum tractatorum ejusmodi proluvio eoque etiam vehementiori imo lethali affectorum. Cel. Kluge, qui ad eandem experimentis explorandam sese plane ad regulas a Mesmero ejusque aemulis hunc in finem propositas direxit saepenumero haemorrhagias e non ligato fune expertus est, quae quidem, quum summa cura ad easdem attenderet iisque cito idonea medicina succurreret, omnes sine vitae discrimine evanescebant; ast ipse hanc methodum eam ob causam periculosam declarat **). Nullo jure vero cel. Schmidt hunc illustrem et de scientia adeo meri-

*) Joergs Schriften, S. 162.
Lehrbuch der practischen Entbindungskunde von Dr. Elias v Siebold. 2. Aufl. 2. Bd. §. 138.

**) Hufeland u. Harles Journal der practischen Heilkunde 1818. Jun. S. 23. 1819 Jan S. 16.

tum artis obstetriciae praeceptorem vituperat, quod tanta orthodoxia sese in funiculum umbilicalem tractandi ratione ad regulas Mesmerianas direxerit, quum experimentis id explorare studeret, quod hypotheticum solummodo propositum fuit. Ipse jam palam professus est, quod trium annorum experientia eum hac de ré docuit. Lethalem ejusmodi casum cel. Naegele*) enarrat: Neonatus quidam nobilium parentum proles Heidelbergae per primas triginta sex vitae horas bene valuerat et balneis et fasciis vestimentisque ob majorem munditiem saepius inter hoc tempus expurgatus erat, quum subito insigni modo tranquillum se gereret, paleret ac ne vix e profundo somno excitari posset. Mater timore ducta institit ut vestimenta solverentur, atque eheu! spleniae, fascia umbilici linteaque omnia non solum sanguine tincta sed eo largiore copia madentia et funis, deciso ligamento sanguinem libere emittens reperiebatur. Miser infans cui optima, efficacissimaque medicina adhibebatur non convaluit tamen, sed continuo speciem ceream conservavit et brevi convulsionibus affectus exspiravit. Obstetrix hac de re conquesta libere confessa est se tractatum istum a Ziermanno conscriptum, legisse atque magnis laudibus, qui-

*) Salzburger medizinisch-chirurgische Zeitung 1819. No. 88. S. 151.

buscum haec methodus elata est, quippe qua infantes a variolis multisque aliis morbis tuti remanerent, inductam esse, ut ei confideret ad eamque se gereret. In speciem quidem, ut parentes placaret, ligaturam injecerat eam vero laxam solummodo, ut sanguis funi contentus libere exprimi posset. Addidit etiam, certe non probum esse, adeo periculosam agendi rationem tantopere cuilibet et artis non perito commendare.

§. 5.

Quare etiam haec agendi ratio minime talis est, quae obstetricibus commendari possit, quum tum tantum periculi expers est, si continuo et per diem et noctem aliquis artis peritus summa cnra ad haemorrhagiam forte exoriendam attendit, usque dum vasa umbilicalia obliterentur. Quam facile vero ejusmodi haemorrhagia fieri possit ex injectionibus in arterias umbilicales cera institutis compertum habemus; vasa enim omphalica post tertiam mensem vel serius etiam aperta et massa cerea ad tres quatuorve pollices impleta inveniuntur. Quid mirum itaque si sanguis multo liquidior in vasa illa prorumpit *). Quae experimenta et opinionem Mesmeri, qua vasa umbilicalia ex fundo claudi putantur refutare valent; quod si verum esset, vena inde ex fundo, scilicet vena

*) Friedrich. l. c. pag. 21.

portarum et ductu Arantii venoso, arteriae autem inde ex artericis hypogastricis obliterari deberent. Stein senior, quum aeque deligationi funiculi umbilicalis eique praeprimis praecociori minus faveret, eam tum praecipue non negligendam esse, admonet, quum ejusdem vasa et obsoluto jam partu continuo pulsibus moventur, quod non raro occurrere et quo arterias omphalicas ex ipsa aorta originem ducere certe probari existimat *). Imo omissa funiculi umbilicalis deligatio Turcis usitatam esse neonatos enecandi methodum legimus. Quam diu imperator turcicus regnat, ejusdem filii severe carceribus reclusi retinentur, omnesque horum inter captivitatem pronatae proles enecantur. Quod etiam virili progeniei filiarum ejusdem in matrimonium ductarum accidere mos est. Quo vero ut rarius opus sit principibus his mulieres quidem, quae ultra foecunditatis aetatem vitam duxerunt, conceduntur omnique cura praecavetur, ne hae concipiant. Quod si tamen contingit obstetrix sub poena capitis neonatum interficere obligatur, quo munere fungi solet funiculi umbilicalis deligationem omittendo, ne ipsa sacrilegam manum ad sanguinem imperialem admoveat **). Am-

*) Theoretische Anleitung zur Geburtshülfe 5te Aufl. Marburg 1797 Cap 10. S. 597.

**) Viage a Constantinopla en el ano de 1784. escrito da orden superior. Madrid 1790. part secund pag. 141.

ianus Marcellinus insignis quarti seculi histori. graphus, Eusebiam imperatoris Constantii uxoem, aemulatione ductam in propriam fratriam [elenam foecundiorem, imperatoris Juliani uxoem directam, hujus obstetricem eo movisse arrat, ut praesecto plus quam conveniret umlico Helenae progenies interficeret *).

Talem lethalem e non ligato fune haemoragiam prorumpere, et ii confitentur qui olim immo studio thesin defenderunt, mortem non osolute ex omissa deligatione consequi. Ita chulze **) Ceterum repeto, quae dixi et prostatus sum, me non contendere, ut in natis ominum deligatio umbilici in posterum omittur.

§, 6.

Vario quidem modo sibi ab ejusmodi prouvio praecavere student, qui huic partus modo vent. Ipse Mesmer neonatum cum secundis, arteriae omphalicae pulsus manifestare cessant, in balneum tepidum immergere suadet, cus ope eaedem denuo interdum pulsus edere lent. Quibus vero plane et hic loci terminatis

*) Frank's System. der medizinischen Polizei er Band 2t. Th. Wien. 1817. S. 485

**) Diss. An umbilici deligatio in nuper natis solute necessaria sit?

v. Daniel l. c, pag. 8. 9. 17.

placentam jam emortuam et forfice obtuso abscindendam esse, quoniam tum temporis a sanguinis profluvio plane tuti simus. Cui tamen confidere nolis quaeso, quum exempla haemorrhagiarum non nisi altero tertiove die exortarum lethalium prostent, quae nosmet ipsi §. 4. pro parte retulimus *). Quam ut eo citius detegere eique succurrere valeamus; cel. Gruithuisen funiculum tam longum conservandum esse commendat, ut supra abdomen et pectus positus atque ad extremum non obtectus ad infantis collum cujusvis intuitui libere pateat **). Quo quidem modo etiam cel. Kluge usus est. Ast hac quoque minus congruum videtur, quum tanta chordae umbilici reliqua in putredinem abeant, insuperabilem foetorem exhalent, cutem abdominis corrodant atque umbilici exulcerationi ansam exhibeant ***).

§. 7.

Si omnium populorum et barbarorum etiam nullo commercio cum aliis conjunctorum historiam respicimus atque ubique funem neonatorum deligari observamus, certe hunc agendi modum ipsa necessitate inventum esse convincimur. Antiquitati aeque ac recentioribus is usus consuetus

*) Schmidt l. c. S. 385.

**) Medizinisch chirurgische Zeitung 1818 Bd. II. No. 37. S. 206.

***) Schmidt l. c. S. 231.

rat Hippocrates, Galenus, Avicenna eum suis emporibus usitatum referunt *) Ast ad populos uoque incultos, qui funiculi umbilicalis deliationem negligunt provocant, indeque etiam nois Europaeis idem licere concludunt **) Sed a universum valde dubitandum est de narrationis istius veritate. Nam plura occurrunt itinerariorum testimonia, quae funiculi umbilicalis deligationem apud istos populos extra omnem abitationem ponunt. Utuntur Aethiopes, Indi iique populi inculti in partus labore plerumque minis obstetricibus, quarum functio inprimis in niculo dissecando deligandoque posita est. Cel. siander ***). de feminis Indis, Bataviae viven-bus quidem refert, neonatorum funiculos ab obetricibus saepe non deligari, quod vero minime irum videri potest, quoniam hae feminae nulla te corruptae et quam maxime sanam vitae raonem ducentes non nisi legitimo tempore parriunt, quo secundae et ipse funiculus adinstar utorum jam magis alienata et ad sanguinem nittendum minus proclivia sunt. Neque etiam o modo partum promovent. Referente Kol-

---

) F. E. Foderé traité de midicine legale Pa 1813. Tom. IV. pag. 509

**) Joergii diss. cit. pag. 16.

***) Neue Denkwürdigkeiten 7. Bd. S. 324.

bio *) Hottentottae chordam umbilici ope arteri-
ae a vitulo desumtae deligant, eumque tamdiu re-
manere curant, usque dum sponte decidit. Quum
primum Francogallorum classis navalis Brasiliae
littora appeteret, hujus barbari populi mulieres
funiculum umbilicalem praecidisse et prolem ejus-
dem extremum manducando ab haemorrhagia
tutam reddidisse legimus *). Ita et foeminae Ta-
pujarum, ubi pepererunt, secedunt in sylvam et
infanti umbilicum concha praecidunt et una cum
secundis coctum devorant. Sanguinem mittentem
vero funiculum deligant **). Veterum Graecorum
obstetrices aeque funem umbilicalem praecidebant
deligabantque, ut e colloquio inter Socratem atque
Theaetem de obstetrice Phanarete habito patet,
quod in idioma Germanicum translatum habes in
Deutsches Museum IX. Stk. 1778. S. 214. Idem
etiam modus apud Chinae incolas mos est *). Ki-
gisa

---

*) La description du Cap.
Joergii Dissert. p. 18.

**) Jean Heri histoire de sa navigation au
Bresil. Chap. XVI.

Frank l. c. S. 483.

***) Georgii Marcgravi de Liebstaed Misnic
Germani historia rerum naturalium. Brasiliae lib
VIII. p. 281.

*) D. J. Rehmann. Zwei chirurgische Ab-
handlungen über die Geburtshülfe. Aus den Mand-
schurischen ins Russische und aus diesem ins Deut-
sche übersetzt. Petersburg.

.fae et Kamtschadales praesectum neonatorum funiculum ope fasciolae ex equorum crinibus conctae constringunt. E quibus quidem, foemiıs nationum incultarum non sine omni adjuento, uti plerumque putant, parere atque funilum recens natorum umbilicalem deligandum rare, satis apparere videtur. Neque tamen non ssumus non delere; partus negotium, quod in: foeminas populorum incultorum obtinet, mul. adhuc tenebris esse involutum.

§. 8.

Siquidem vero etiam funiculi umbilicalis deationem nullo modo plane ejiciendam esse ex.mamus, minime tamen negare possumus eam ıeproperam nocere, idioque longiorem in partu ministrando moram obstetricibus suadendam e. Propterea funiculus haud debet praescindi, usquam foetus ante sinum matris primam hau animam, satisque animalis vitae prodit *). Imo ım non incongruum fore credimus, ut ejusn separatio et deligatio differantur, usquedum . omnes arteriarum omphalicarum pulsationes saverint, vel placenta, ut alii malunt, plane essa fuerit. Quandoquidem enim proles ex ro materno emersit, habet nihilominus pauca

*) Boer l. c. pag. 545. Froriep, Hsndbuch der ɔurtshülfe. 1818. §. 378. de Siebold l. c. §. 138.

adhuc momenta, intermediis secundis et chorda aliquod cum matre commercium; nisi illae etiam (quod rarius fieri solet) una exciderint protinus cum genito. Atque hoc etiam in casu editus pullus aliquamdiu adhuc communicare saltem cum secundis videtur. Quantumcunque enim tempus breve sit, quo hac conuersione similiter ac ante in utero, vitam ducit, est tamen in utroque specimine, ut foetus a norma hauriendi vitam per funiculum ad morem agitandae illius in aere, saepissime non repente, sed sensim per momenta transeat citius tardius. Quae quidem res in brutis alio modo se habere videtur, quippe quae foetus maturiores atque in vitam in aere athmosphaerico degendam procliviores majorique vi vitali praeditos edant, dum ipsae secundae potius ad marcorem et putredinem affines sint, ita ut per hanc vitalitate destitutus sanguis non amplius circulum suum absolvere possit *). Bruta neonata inde non periculosam sanguinis copiam e vasis illis haud deligatis edunt ut hominibus saepius contingere solet. Isteque sanguinis fluxus iis non accidit neque, quod funiculus umbilicalis manducetur neque quod sua sponte vel manu disrumpatur; nam si funiculum umbilicalem hominum neona

*) Joerg diss. cit. pag. 15. Ej. Schriften zur Beförderung der Kenntnifs et. S. 154.

torum eodem fere modo tractaverimus mox haemorrhagiam lethalem videbimus. Bruta neonata plerumque mox post ejectionem matrum ubera petunt atque sine omni nisu ac intervallo respirant seque movent. Maximum itaque intercidit discrimen inter homines neonatos atque bruta nuper edita; nam homo multo imbecillior nascitur, quam quod ingredi, vel se hinc vel illinc movere posset. Saepissime, uti medicis obstetricibus notissimum est, ejus respiratio prima admodum debilis atque inaequalis perficitur. Non est, ut infantum plurima pars ipso temporis puncto, quo a vulva excidunt animum capiant, sed creberrime aliqua sunt momenta, priusquam vitam ex aura trahunt. Eorum quippe primus vagitus primum plerumque suum suspirium est. Interea dum natus in aëre vivescit, persistat etiamnum in chorda pulsus, itidem sensim vanescens, ut animalis nova vita accenditur paullatim et exsurgit. Superstite igitur illius aliqua specie, foetus jamque enixus, more reclusorum vivit, neque habendus pro demortuo est, tametsi aëriae vitae nihil prodat ferme *). Unde quidem patet, quonam pacto ligatura funiculi male peracta nimisque cito injecta foetui noceat. Quae enim si absolvitur pulsantibus jamjam omphalicis vasis priusquam recens natus spiritum duxerit al-

*) Boer l. c. p. 344.

ter eidem et primarius vitae fons demitur, quin alter per respirationem huic substituatur. Si vero funiculum liberum vitalemque circulum cum secundis jam concedentem constringimus, etsi quidem proles spiritum ducat, nec minus contra naturam peccamus, quae sensim alterum vitae modum alteri supponit. Quam quidem nimis praecocem chordae umbilici deligationem certe foetui nocivam, methodus funiculum umbilicalem tractandi Mesmeriana praecipue prescribendam intuetur. Quare eadem etiam aliquo modo de medica scientia merita habenda est *) quamvis vix aliquis negaturus sit, eam magnis laudibus, quibuscum commendabatur extollebaturque potius sibi adversarios ac fautores comparasse. Neque etiam Mesmerus primus hanc rem publici juris fecit.

§. 9.

Quod opinionem attinet, nova partum administrandi methodo et secundas facile exterminari, ex experientia comprabari videtur. Si enim natus inter crura materna retinetur laneisque tegumentis obtectus, ne refrigerium perpetiatur, usque dum placenta decidat hanc multo actius soloi expellique cel Kluge in nosocomio caritatis experientia multifaria edoctus admonet **). Cujus rei rationem et

*) Schmidt l. c. S. 388.
**) Mursinna, neuestes Journal für Chirurgie,

mechanicam et dynamicam placentae sanguine turgidae ad uterum relationem supponit. Quae quidem si illaesis omphalicis vasis sanguine non vacat, corpus durum renitensque multo facilius ab uteri contractis parietibus stringendum exhibet. Deinde etiam remanens illius illaesae vitalitas, qua proprio stimulo in ipsum uterum agit, et ita hunc ad contractionem excitat consideranda est. Praecisa contra et sanguine vacua placenta emortuum, licet cum utero jamjam cohaereat, flaccidum membranaceum corpus sistit, quod et minore stimulo uterum afficit et ob laxiorem constitutionem facilius comprimitur, arctius ad uteri parietes contractas se adplicat, difficiliusque inde expellitur. Cel. oergio *) quidem, sed ex nostra opinione sine ullo jure, illa sanguinis dejectio auxilium solvendae placentae praestantissimum videtur. Quod quidem eodem duce fit, ut vasis depletis, turgore vitali imminuto, placenta denique emoriatur et corporis alieni instar uteri contractiones promovet, sicut eas, nisi sponte contingunt, manu utero ingesta excitare cogimur quare placentae volumen auctum contractionibus uteri potius obesse, quam prodesse.

---

ugenheilkunde und Geburtshülfe 1. Band 2. St. erlin 1817. S. 261.

*) Schriften im 2. Bd. S. 155.

§. 10.

Quoad tandem ad morbos infantum attinet quibus causam partus et funiculi umbilicalis deligatio praebeant, hi experientia non confirmatur. Cel. Kluge hujus opinionis auctorem habemus. Quae quidem utilitas infantibus ex Mesmeri methodo redundet, ex institutis observationibus nondum intelligi potest, quamvis pars eorum maxima absoluto in nosocomio caritatis triennio natorum, illa methodo gavisa est. Friedrich *) in his infantibus omnes longiorum morborum formas et exanthematum et impetiginum, item morbum scrofulosum, spasmos, dentitionem difficilem non minus frequenter obvenire observavit. Nec ulli methodi Mesmerianae effectus a viro supra nominato in arte obstetricia versatissimo observati sunt, quamvis permulta de hac re pericula fecerit. Quod quidem plane iis contradicere videtur, quae de eodem viro in Ziermanni tractatu (Vorrede S. XIX) relata sunt. Enarrat enim cel. Wolfart professorem optime de scientia medica meritum, ill. Kluge lucinario nosocomii caritatis praepositum, jam dudum sese ed elatam partus rationem confessum esse, cumque adeo prosperum successum non vidisse, nisi accuratissime regulis a Mesmero propositis obtemperando. Quare ducenties

*) l. c. pag. 29.

mjam et quod excurrit ne minimam quidem de-
gationem funiculo injecisse, quotidie vero aliquid
ujus praecidisse. Matres autem natosque ita trac-
tos majore sanitate gavisos esse, manifeste et
culentissimo argumento elucere. Cel. Kluge ete-
m foeminis in arte obstetricia erudiendis simul
peram dare, quas igitur etiam funiculi umbilica-
praecisionem et deligationem docuisset. Par-
s vero ita curatos male successisse respectu eorum
l Mesmerianam methodum tractatorum. Conti-
10 in illis placentam difficilius exterminatam, nu-
rnatos malis quibus infestari soleant, ictero puta
arrhoeae spasmis etc. saepius subjectos fuisse, nec
n matres quoque magis laborasse. Quibus ve-
observationibus caetera in hujus methodi lau-
m proposita argumenta corona circumcingi. Quae
idem res aliqua commentatione eget. Feminis
im in arte obstetricia erudiendis hibernum tem-
s, et menses quidem October,, November, De-
mber et Januarius conceduntur quibus,ut omnium
perientia edocuit, et recens natorum et puerpera-
m morbosae affectiones in universum frequen-
res esse solent. Neque etiam cel. Kluge obste-
cum institutioni praeest, quae a proprio iis con-
tuto professori in arte obstetricia exercentur.
locentur hae quidem ad regulas in libro, in usum
stetricum conscripto, definitas *), funiculum um-

*) Lehrbuch zum Unterricht für die Hebam-

bilicalem non deligare nisi pulsus in ejusdem a-
teriis evanuerint, nullatenus vero deligationem pl
ne omittere, quippe qui agendi modus in noso
comio publico et praesenti artis perito quidem
dirigi potest, ut vitae discrimini inde forte exo
undo facilius succurendum sit, rudibus vero o
stetricantibus commissus non nisi in populoru
discrimen exerceri potest. Deinde etiam c
Kluge non antejam, quam usu hanc partus ratio
nem exploraverat, sese in laudem ejusdem co
fessus magnisque commodis, quae prae ceter
antecelleret convictus est. Uti a quolib t pra
ticam disciplinam colente alienum est, proposit
hypothetico observatione autem nondum confi
mato confidere. Imo nunc temporis idem ha
partus rationem commodis et usu plane destit
tam esse confitetur nisi citiorem facilioremqu
placentae solutionem non praeciso funiculo for
excipere velis. Quoad morborum numerum ve
tum temporis, quo Mesmeriana funiculum umbi
calem tractandi ratione non utebatur, majore
hunc potius diverso anni tempori, ubi experime
ra instituebantur, quam methodo novae tribue
dum esse arbitramur. Quod quidem verum es
inde jam patet, ut prioribus etiam annis, quibus n
que aestate, neque hyeme funiculi umbilicalis d

---

men in den Preufsischen Staaten. Berlin 1811. S.

ligatio omittebatur, hyemali tempore iidem morbi tamen eadem ratione frequentiores fuerint.

§. 11.

Mesmero placet, quum impium et nefas sit, vitam pulsantem funiculum deligando intercipere, quam diu placenta utero jam cohaeret neonatum etiam hanc vitae obturbationem flendo et clamando manifestare, et ruperrimi contra contenderunt Mesmeriana agendi ratione adhibita neonatos maxime quietos se gessisse, neque clamasse sed ipsas voces, quae alacritatem et bonam valetudinem significarent emisisse *). Nos quidem de recens nato ex utero materno modo repulso nullumque clamorem edente quam maxime perturbati essemus, quum, ut jam supra attulimus, primus ejusdem clamor primum etiam suspirium sistat, deficiens vero vagitus deficientem etiam spiritum indicet. Ejusmodi vero oppositioni hujus methodi praeco objicit, discrimen interesse, inter sanos querulos dolore excitatos et clamore ad respirationem adjuvandam emisso, quos quidem nos distinguere non posse libere confitemur. Si deinde idem auctor addit, infantes ad methodum laudatam in lucem editos summa sanitate, vi et pulchritudine ita gavisos esse, ut stirpis auctoribus, quales in paradiso fuerunt, simillimi essent, nos-

*) Ziermann l. c. S. 8.

tamen experientia edoctos hanc poeticam thesin confirmare non posse dolemus, quippe quod, cel. Kluge teste, iisdem multifariis morbis, quibus aetas infantilis infestari solet, obnoxii essent. Ziermanno quidem placet *) sanguinem circuitu ejusdem in funiculo umbilicali intercepto, subito atque nimio impetu in pulmones adhuc teneriores propelli, quo etiam fiat, ut illi et fortiter concuterentur et nimis expanderentur, eorumque parenchyma cum proximis partibus contunderetur. Qua ratione debilitas et diathesis topica ad morbos harum partium originaria eo auctore inducuntur, ejusmodi injuriae autem a foetu paulo post partum angore et doloribus et vagitu manifestantur. Subsequi vero ex hoc sanguinis in pulmones perfecto impetu angorem, orthopnoeam, suffocationem, apoplexiam, vel tamen organorum debilitatem, inertiam ipsamque asphyxiam. Deinde etiam ex sententia, deligationem funiculi praeproperam obstructiones hepatis et systematis venae portarum laesiones, sanguinis in his partibus ob impeditum, ejusdem circulum stagnationes inducere existimant. In quibus vitiis autem iterum variorum morborum serius ocius prorumpentium seminia posita esse, exanthematum, morbillorum, variolarum, impetiginum, intumescentiae glandu-

*) l. c. S. 24.

rum, phthiseos pulmonum, tabis, epilepsiae, orborum abdominalium, mentis etc. *). Hoim morborum nonnullos neque animalia neque irbaros populos infestare, quare eorum causam ipso partus apud nos usitato modo quaerenim esse. Sanguinem funiculo umbilicali ligato hibitum atque in hepate et visceribus abdomis retentum perversam inire mixtionis rationem que ita variae discrasiae ansam exhibere. Hanc ero in specie iterum neonatorum asphixiam carrhum suffocativum paulo post partum contin-entem, convulsiones, aphthas, erysipelas neonatoim, ophthalmiam eorundem, icterum, diarhoen biliosam, tussim convulsivam, impetigines, canthemata, tabem, athrophiam, hydrocephalum roficere. Haec omnia non neganda esse, et inde eri ut duae tertiae modo natorum brevi iterum xstinguantur ad instar innumerorum florum boae vi a stirpe decussarum. Quae si accuratius onsideramus vix ac ne vix quidem concipienim videtur, qua ratione sola funiculi umbilicas deligatio omnium horum tantorumque maloim sufficiens causa supponi possit. Primo etiam lsa est sententia, pulmones ex ligato fune aliiam vim perpeti. Sponte enim nulloque auxio adjutus sanguis nati in lucem editi novum

*) l. c. S. 26.

circulum absolvit, pulmonesque spiritu expansas eadem ratione majore nisu adpetit, qua circulus per vasa umbilicalia prodit. Si caute igitur deligatio eaque non nisi exterminata vasorum omphalicorum pulsatione, injicitur, pulmones nullo modo aliquam vim experiuntur, quoniam circuitus sanguinis per eos, antea perfectus, ligatis constrictisque his sanguinem tum temporis minime propellentibus vasis certe non augetur. Funiculum umbilicalem ita deligando ad instar cauti exercitus summi ducis reditum etiam sibi suisque firmantis agimus. Hujus enim agendi modi finis in eo positus est, ut priorem sanguinis circulum, qualis in foetu utero incluso exstitit, mechanico impedimento prohibere conemur, si talis forte ex aliqua causa iterum excitaretur. Nec minus erronea est opinio, sanguinem in ligatis omphalicis vasis stagnare atque in vicina organa irruere. Quod enim illius vena umbilicali continetur paulo attrahenti cordis vi cedit quae quidem in arterias umbilicales non tali ratione agit. Sed immutato plane sanguinis circulo ad has etiam sanguis minori impetu propellitur, quod certe eo manifestum est, ut ex iis et non ligatis saepenumero nullus humor profluat. Et si quoque aliqua sanguinis unda primum intus stagnaret minime tamen intelligere possumus, cur blandus iste humor tam funestas perturbationes et devastationes in illis organi-

icere possit, quas Mesmerus extimuit *). Acce-
t jam vasorum resorbentium actio, quibus omne
uidum extra circulationem positum recipitur,
o etiam fit, ut ligata adulti hominis vasa nullum
nguinem in se contineant, nisi ante majore ejus-
m coagulo forte impleta fuerint. Omphalica
sa eodem modo collabuntur, eorumque parietes
er se concrescunt, quo idem etiam ductui arte-
so Botalli contingit. Quare minime statuendum
nguini ligatis his vasis iter intercipi eumque
rrumpi et depravari, qui stagnans vel incarce-
us resorberetur, et corpori secius detrimentum
erret.

Si tandem ab experientia, summo de rebus
dicis judice, quaerimus haec nos edocet, infan-
ad Mesmerianam methodum in partu tracta s
lem multifariis morbis, quibus haec aetas in
versum infestari solet, obnoxios fuisse. Cel.
ige, quum per trium annorum spatium hac de
pericula instituerit, certe idoneum existimemus
ortet, qui hanc rem dijudicet. Isque vero af-
nat, se nullum discrimen, quoad majorem mi-
rem morborum numerum, observasse eandem-
e hujus rei rationem iis annis obtinuisse, qui-
s funiculum umbilicalem non deligari curavit,
ie et ante hoc tempus, quo ista methodo non

*) Friederich l. c. 23.

utebatur obtinuerat. Idem etiam de mortalitati ratione valet utroque tempore aequali. Quam ob rem hanc Mesmerianorum hypothesin omni fulcr destitutam censemus, quippe quae neque justa ra tiocinatione neque fida observatione innititur.

Curriculum Vitae

Ex Decreto

Gratiosae Facultatis Medicae

Berolinensis

Adjectum.

Ego Franciscus Kaas natns sum Winzigiae, Si- siae inferioris oppido anno 1796 patre optimo ugustino Kaas, pharmacopola et matre Josepha, e ente Woldaniana. Anno 1809 Vratislaviam ad Gym- isium Leopoldinum frequentandum a patre missus im. Bello adversus perjurum Galliae imperatorem erum exorto ad vexilla properavi et in legione pri- a peditum stipendia feci. In patriam redux cum stimonio maturitatis mense Jul. 1816 Vratislaviam e contuli et a cel. Jungnitz, t. t. Rectore Magnifi- , civibus almae Viadrinae adscriptus, arti medicae e dedicavi. Cel. Thilo de logice, cel Heyde de tanice et plantis officinalibns, cel. Steffens de ysica experimentali et de anthropologia, nec non l Fischer de chemia experimentali, de chemia armaceutica, de corporibus reagentibus, de aqua- m medicatarum analysi chemica et de chemia cor- rnm organicorum frequentavi, Cel. Gravenhorst storiam naturalem, beato Hagen osteologiam et or- na sensuum docentibus adfui. Cel. Otto osteolo- am, syndesmologiam, anatomiam universalem, tam eoreticam tam practicam nec non comparatam, hi- riam foetus et methodum sectiones cadaverum enses rite instituendi explicantem audivi. Ill. rtels physiologiae, generationis et vitae stadiorum, ctricitatis animalis, hominum temperamentornm et hologiae cognitionem debeo. Cel Klose de mor-

bis mentis et de diaetetica agentem sicuti cel. Wen
de morbis syphiliticis et de thermis et fontibus m
dicatis Germaniae tractantem audivi. Cel. Benedi
encyclopaediam medicam, ophthalmiatricen chiru
giam, tum generalem tum specialem, artem fasci
chirurgicus applicandi, materiam medicam docent
et chirurgiam clinicam exercentem frequentavi. Ill R
mer materiam medicam, methodum formulas medic
concinnandi, therapiam generalem et specialem deb
et cum in medicina facienda ducem habui. Cel. Andr
me theoriam artis obstetriciae docuit, clinicum o
stetricium frequentare et partus decursum obse
vare mihi permisit.

Anno 1819 mense Oct. Berolinum me contu
et a cel. Goeschen Rectore Magnifico in num
rum civium hujus musarum sedis receptus sum. Adt
praelectionibus Ill. Graefe de Aciurgia et frequenta
instituta clinica Ill. Berends, Ill. Graefe, et Ill. d
Siebold cujus exercitationibus in machina phantom
etiam usus sum.

Tentamine atque examine rigoroso rite pera
tis, a Gratiosa Facultate Medica, ut summos in med
cina atque chirurgia honores in me transferre veli
oro rogoque.

Theses defendendae.

I. Extractio lentis certisseme cataractae sanat
onem perficit.

II. Sectio caesarea foetus cranii perforatio
praeferenda est.

III. Nulla sunt certa graviditatis signa.